

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.О. директора Яворівського
національного природного парку
С. Маруняк
2023 р.

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ
ТА МІЖНАРОДНУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ЯВОРІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ
ЗА 2022 РІК**

**Інформація про підсумки науково-дослідної діяльності
Яворівського національного природного парку за 2022 рік**

1. Організація наукової та науково-технічної діяльності установи ПЗФ.

1.1. Наявність та склад наукових підрозділів, у тому числі природоохоронних науково-дослідних відділень. Відповідальний працівник за організацію наукової діяльності установи ПЗФ.

Науково-дослідною роботою займається науково-дослідний відділ. В структурі парку є Центр з розведення та збереження нащадків диких коней тарпанів та два природоохоронні науково-дослідні відділення. Відповідальний працівник за організацію наукової діяльності установи – начальник науково-дослідного відділу Любинець І.П.

Науково-дослідний відділ	
Начальник науково-дослідного відділу	Любинець Ірина Павлівна
Науковий співробітник	Стельмах Сергій Михайлович
Молодший науковий співробітник	Годованець Оксана Борисівна
Молодший науковий співробітник	Яценко Павло Тихонович (0,5 окладу до 10.02.2022 р.)
Молодший науковий співробітник	Куриляк Віктор Михайлович (0,25 окладу з 18.02.2022 р.)
Молодший науковий співробітник	Якимець Андрій Михайлович (0,5 окладу до 28.02.2022 р.)
Молодший науковий співробітник	Шевчук Оксана Михайлівна (0,5 окладу до 12.09.2022 р.)
Центр з розведення та збереження нащадків диких коней тарпанів	
Начальник центру	Антоненко Марія Зіновіївна
Конюх	Чорний Юрій Ярославович
Конюх	Якубляк Степен Іванович
Природоохоронник VI розряду	Мурський Василь Ількович
Природоохоронник VI розряду	Чорноус Анатолій Петрович
Янівське природоохоронне науково-дослідне відділення	
В.о. начальника відділення	Гавронський Стефан Володимирович
Майстер з охорони природи	Бундз Микола Юрійович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Березовський Олег Валентинович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Кульчицький Іван Михайлович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Андрушевський Микола Іванович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Кучма Михайло Михайлович
Млинківське природоохоронне науково-дослідне відділення	
Начальник відділення	Занік Олег Дмитрович
Майстер з охорони природи	Гавронський Стефан Володимирович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Білик Ігор Романович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Поросюк Володимир Іванович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Грень Юрій Павлович
Інспектор з охорони ПЗФ I категорії	Кучма Володимир Михайлович

2. Наукова та науково-технічна діяльність.

2.1. Відомості про виконання програми Літопису природи, основні досягнення установи ПЗФ протягом року, проблеми виконання.

Співробітниками наукового відділу продовжено роботи за програмою Літопису природи згідно методичного посібника (Андрієнко Т.Л., Попович С.Ю., Парчук Г.В. та ін. "Програма Літопису природи для заповідників та національних парків", 2002 р.). Підготовлено та здано двадцять другий том Літопису природи за 2021 р. До двадцять третього тому Літопису природи зібрано польові матеріали за основними розділами. Ведеться камеральна обробка матеріалів.

2.2. Відомості про виконання установою ПЗФ наукових робіт, що не пов'язані з програмою Літопису природи для установ ПЗФ (назва теми, замовник/виконавець, стисла характеристика стану виконання робіт, отримані результати).

Не проводилися.

2.3. Відомості про виконання на території установи ПЗФ наукових робіт іншими установами/організаціями (замовник/виконавець, стислий зміст і результати досліджень).

Не проводилися.

2.4. Відомості про видання наукових робіт:

Вийшло друком 13 публікацій: 5 наукових статей та 8 матеріалів конференцій:

С. Стельмах. Поширення орябка (*Tetrastes bonasia* L.) в Українському Розточчі наприкінці ХХ та в ХХІ століттях. Вісник Львівського університету. Серія біологічна. 2021. Вип. 85. С. 70-78.

Любинець І. П. Нові знахідки *Cephalanthera rubra* (L.) Rich. на території Яворівського національного природного парку // Topical issues of modern science, society and education. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. SPC —Sci-conf.com.ua. Kharkiv, Ukraine. 2021. Pp. 88-92.

Майданський М.А., Любинець І.П. Лісові екосистеми Яворівського національного природного парку. Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку: Збірник матеріалів учасників міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів (19 травня 2022 р., м. Малин). Малин: Вид-во МЛТК, 2022. С. 163-166.

Годованець О.Б. Оцінка впливу рекреаційних навантажень на лісові екосистеми Яворівського НПП. Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку: Збірник матеріалів учасників міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів (19 травня 2022 р., м. Малин). Малин: Вид-во МЛТК, 2022. С. 185-188.

Любинець І. П. Насіннева продуктивність берези низької на території Біосферного резервату «Розточчя». The XXVI International Scientific and Practical Conference «Problems of science and practice, tasks and ways to solve them», July 05 – 08, 2022, Helsinki, Finland. P. 53-55.

Кузярін О. Т., Любинець І. П. Аналіз фітоценотичних умов поширення раритетних видів рослин в межах Яворівського національного природного парку та прилеглих перспективних до заповідання територій. IV International Scientific and Practical Conference “MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE”, LVIV 10-12 July 2022. P. 68-72.

Стельмах С. Стан популяції тетереука в Українському Розточчі наприкінці ХХ та в ХХІ століттях. Матеріали всеукраїнської наукової конференції // Стан біорізноманіття екосистем Шацького НПП та інших природоохоронних територій (м. Львів 8-11 вересня 2022 р). Львів СПОЛОМ, 2022. С 132-134.

Miren del Río , Hans Pretzsch , Ricardo Ruiz-Peinado , ... **Viktor Kurylyak** et al. Emerging stability of forest productivity by mixing two species buffers temperature destabilizing effect. Journal of Applied Ecologythis , 2022. doi/10.1111/1365-2664.14267. <https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1365-2664.14267>

Годованець О.Б. Ріст і розвиток соснових деревостанів в рекреаційній частині Яворівського національного природного парку. Науковий журнал Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди // Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія. Том 24, №1. 2022. С. 6-11.

Годованець О.Б. Фенологічні спостереження у Яворівському національному природному парку. Матеріали Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2022. – С. 297-299.

Любинець І.П., Хомин І.Г. Вивчення стану *LILIUM MARTAGON* L. На території Страдцівського навчально-виробничого лісокомбінату. Матеріали Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2022. – С. 289-294.

Pretzsch, H., Bravo-Oviedo, A., Hilmers, T., ... Kurylyak, et al. 2022. With increasing site quality asymmetric competition and mortality reduces Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) stand structuring across Europe. *Forest Ecology and Management*, Volume 520, 15. doi.org/10.1016/j.foreco.2022.120365.

Кузярін О. Т., Любинець І. П., Хомин І. Г. Фітоценотичні умови та структура місцевої популяції *Betula humilis* Schrank в околицях с. Жорниська (Українське Розточчя). Наукові записки Державного природознавчого музею. – Львів, 2022. – Вип. 38. – С. 19-30.

3) відомості про працівника наукового підрозділу, який опублікував найбільшу кількість робіт (П.І.Б., посада, науковий ступінь, стаж наукової роботи);

Найбільшу кількість робіт (6) за звітний період опублікувала Любинець Ірина Павлівна (на посаді начальника науково-дослідного відділу з 2008 р., загальний стаж роботи в ЯНПП – 19 років).

4) дисертанти (П.І.Б., посада) і назви дисертацій (представлених до захисту, захищених, у процесі підготовки).

Любинець І.П. – начальник науково-дослідного відділу, «Морфологічні особливості рідкісних рослин лісових фітоценозів Українського Розточчя» (у процесі підготовки);

Годованець О.Б. – молодший науковий співробітник, «Біоекологічні аспекти збереження фіторізноманіття лісових екосистем Розточчя (на прикладі Яворівського НПП)» (у процесі підготовки).

2.5. Відомості про розроблені природоохоронні рекомендації та рекомендації щодо збереження історико-культурних цінностей.

Підготовлено та подано клопотання в Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації щодо створення ботанічного заказника на території Івано-Франківської ОТГ з метою збереження берези низької.

2.6. Інформація про проведені навчання, семінари, обмін досвідом працівників установи ПЗФ з іншими установами, підприємствами та організаціями.

На базі Яворівського НПП проведено:

- науково-практичний семінар: «Роль та значення видатних державних діячів і науковців у формуванні законодавчої бази про ПЗФ України, організації та становленні мережі природоохоронних установ, міжнародних транскордонних об'єктів країни та Львівщини».

- 4 навчання з працівниками Яворівського НПП:

«Рідкісні види флори та фауни Яворівського НПП (оновлений перелік видів тварин рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України)»; «Навала чужинців! Інвазійні види рослин»; «Інвазійні види тварин в Українському Розточчі»; щодо впровадження інструментарію для просторового моніторингу та звітування SMART на території установи;

- заняття із учнями 7-го класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Водно-болотні угіддя – на користь людям і природі» - 02.02.2022 р.;

- заняття із учнями 6-го класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Мешканці водно-болотних угідь» - 02.02.2022 р.;

- заняття із учнями 8-го класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Роль природоохоронних об'єктів в організації науково-дослідної роботи школярів» - 20.05.2022 р.;

- заняття із внутрішньо переміщеними дітьми, які тимчасово проживають у дитячому таборі «Росинка» с. Зіболки «Всесвітній день охорони навколишнього природного середовища» - 07.06.2022 р.;

- заняття із внутрішньо переміщених дітей, які тимчасово проживають у Івано-Франківській громаді «Рослини – символи України» - 04.07.2022 р.;

- заняття із дітьми екодуховного табору при церкві Зіслання Святого Духа в домі паломника с. Страдч «Рослини – символи України» - 12.08.2022 р.;

- заняття та екскурсія для дітей з «Літнього табору» смт Івано-Франкове в екопросвітницькому центрі Яворівського НПП - 17.08.2022 р.;

- заняття до Міжнародного Дня журавля - 14.09.2022 р.;

- заняття із вихованцями гуртка «Юні друзі природи» Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Значення лісу в природі та в житті людини» - 07.10.2022 р.;
- заняття із учнями 6-го класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Значення лісу в природі та в житті людини» - 24.10.2022 р.;
- керівництво 8-ми навчальними та переддипломними практиками студентів: Львівського університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького, Поліського національного університету, Львівського національного університету природокористування;
- заняття із вихованцями гуртка «Юні друзі природи» Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Раціональне використання лісів, захист від шкідників. Збереження від засмічення» - 11.11.2022 р.
- заняття із учнями 6-А класу ліцею Зимноводівської сільської ради «Відмінності ялини та ялиці» - 26.12.2022 р.
- 2 екопросвітницькі екскурсії.

Прийняли участь в:

- 5 науково-практичних конференцій:
  - IV Міжнародній науково-практичній конференції «Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку» (19 травня 2022 р., м. Малин);
  - XXVI International Scientific and Practical Conference «Problems of science and practice, tasks and ways to solve them», July 05 – 08, 2022;
  - IV International Scientific and Practical Conference “MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE”, LVIV 10-12 July 2022;
  - Всеукраїнської наукової конференції «Стан біорізноманіття екосистем Шацького НПП та інших природоохоронних територій» (м. Львів 8-11 вересня 2022 р.);
  - Четвертій Всеукраїнській науково-практичній конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». Одеса: Одеський державний екологічний університет. 2022.
- 1 семінарі:
  - заступників директорів з виховної роботи та педагогів організаторів «Успішні кейси в освітніх школах». Доповідь «Магніти Яворівського НПП».
- 8 онлайн-зустрічах:
  - гарантів освітніх програм та робочих груп Львівського національного університету природокористування зі спеціальності 242 Туризм рівнів вищої освіти “Бакалавр” і “Магістр” зі стейкхолдерами;
  - «Наближене до природи лісівництво як шлях до післявоєнного відновлення та адаптації до зміни клімату лісів України»;
  - «Ліс, клімат, війна. Сучасні виклики», присвяченій природоорієнтованим рішенням у лісовому господарстві України в умовах сучасних викликів. Зустріч є частиною загальнонаціонального полілогу «Місце природи в адаптації України до зміни клімату». (онлайн). Організатори: WWF-Україна;
  - дві зустрічі щодо створення та оновлення проектів організації територій;
  - «Аналіз практик виділення та моніторингу ОЦЗ»;
  - щодо комунікаційних питань (зокрема, сторінок установ ПЗФ у фейсбук);
  - щодо комунікаційних рекомендацій Міндовкілля.
- 2 онлайн-тенінгах:
  - щодо роботи з даними з фотопасток;
  - «Інфраструктура активного туризму. Для чого це громадам?».
- круглих столах, засіданнях, заняттях:
  - урочистому засіданні Координаційної ради з питань збереження, збалансованого використання та відновлення водно-болотних угідь України;
  - круглому столі «Діяльність туристичної галузі в умовах воєнного стану в Україні», присвяченого Дню науки в Україні. Організатор Львівський національний університет природокористування, кафедра туризму;
  - закритті дитячого табору «Літні канікули»;
  - третьому Форумі «Української лісової платформи» (УЛП) «Управління під час війни та післявоєнна відбудова» (онлайн). Організатори: WWF-Україна;
  - зустрічі із стейкхолдерами ЛНУП;

екозанятті «Вторинна переробка відходів – крок до порятунку планети!», представники департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації і ЛКП «Зелене місто».

В рамках співпраці з науковими установами, вищими навчальними закладами продовжено спільні дослідження:

- дослідження мікроклімату болотних екосистем (географічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка);
- поглинання вуглецю та продукування кисню сосновими деревостанами заповідної зони Яворівського НПП (Поліський національний університет)
- вплив інвазійних видів деревних рослин на угруповання ґрунтових колембол (біологічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка,);
- видове різноманіття мишоподібних гризунів основних біотопів Яворівського НПП (біологічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка).

2.7. Формування фондів наукових матеріалів (поповнення колекційних матеріалів, фенотек, ценотек тощо).

Фенотека збільшилась на 68 карток спостереження, з них зоологічних – 16, ботанічних – 40, кліматичних – 12.

За цей рік науковий гербарій поповнився на 43 гербарних листки.

3. Відомості про здійснені науково-технічні заходи.

3.1. Наявність і характеристика діяльності стаціонарів, гідрометеостанцій, гідропостів, станцій фонового моніторингу тощо (у разі відсутності відмітити шляхи отримання гідрометеоданих).

Відсутні. Кліматичні показники для Літопису природи парк отримує на Яворівській метеостанції.

3.2. Характеристика наукових полігонів, постійних пробних площ.

Продовжено дослідження на ботанічних пробних площах, комплексних маршрутах, орнітологічних, теріологічних маршрутах, закладених в попередні роки.

Впродовж року закладено 43 моніторингові пробні площі в рамках створення моніторингової мережі тестових пробних площ для здійснення спостережень за станом лісових насаджень Українського Розточчя. Метою створення мережі є встановлення впливу змін клімату на ліси, прогнозування процесів розвитку деревостанів, а також включення цих моніторингових ділянок до загальноєвропейської моніторингової мережі.

4. Відомості про здійснені природоохоронні заходи на території установи ПЗФ, інших територіях та об'єктах природно-заповідного фонду за участю працівників установи ПЗФ.

4.1. Заходи з охорони, збереження та відтворення рідкісних і зникаючих видів грибів, рослин та тварин, рослинних угруповань та природних середовищ (оселищ), відновлювальні заходи, заходи з боротьби із шкідливими чужорідними видами рослин та тварин.

Здійснено активні природоохоронні заходи:

- Проведено викошування вирубування самосіву дерев в: Млинківському ПНДВ кв.1 вид.7, 10, кв.17 вид. 8, кв. 26 вид.6.

4.2. Робота в розсадниках, розплідниках, центрах відтворення та реабілітації диких тварин.

В парку діє Центр розведення та збереження нащадків диких коней-тарпанів, який розміщений неподалік с. Дубровиця в урочищі Мочари на території Млинківського природоохоронного науково-дослідного відділення (площа 14 га).

Головна мета центру: збереження генофонду нащадків диких коней-тарпанів, створення належних умов для утримання та розведення, розвиток кінного туризму, рекреації та екоосвіти у Яворівському національному природному парку.

На цей час в Центрі є 5 коней породи коник польський: 1 жеребець і 4 кобили.

5. Інформація про діяльність наукової (вченої) або науково-технічної ради установи НЗФ.

Планом роботи НТР Яворівського національного природного парку на 2022 р. було передбачено провести 2 засідання НТР. Впродовж 2022 р. проведено 2 засідання відповідно до плану.

Перше засідання відбулось 29 липня 2022 р., на якому розглянуто питання:

1. Про основні результати досліджень за темою „Літопис природи” за 2021 р.
2. Про Ліміти на використання природних ресурсів на території Яворівського НПП на 2023 р.
3. Про подання запитів на фінансування природоохоронних заходів до державного та обласного екологічних фондів на 2023 р. щодо виконання завдань, передбачених Проектом організації території Яворівського НПП.

Різне

1. Про Концепцію розвитку Яворівського НПП.

Друге засідання відбулось 16 грудня 2022 р., на якому розглянуто питання:

1. Про виконання плану природоохоронних заходів Яворівським НПП за 2022 р.
2. Про річний план заходів Яворівського НПП на 2023 р.
3. Про підсумки науково-дослідної діяльності Яворівського НПП за 2022 р.
4. План науково-дослідної діяльності Яворівського НПП на виконання Програми «Літопис природи» на 2023 р.
5. План роботи Науково-технічної Ради Яворівського НПП на 2023 р.
6. Про підсумки екоосвітньої, рекреаційно-туристичної та міжнародної діяльності Яворівського НПП за 2022 р.
7. План еколого-освітньої діяльності Яворівського НПП на 2023 р.

Різне. Про відзначення 25-ої річниці від дня створення Яворівського НПП.

6. Інформація про фінансування, приладове та господарське забезпечення наукової діяльності.

Фінансування наукової діяльності:

зарплата наукових співробітників – 492461,32 грн.

на виконання заходів – 0 грн.

Приладове та господарське забезпечення

В користуванні наукового відділу наявні наступні прилади та матеріали:

Монітор Samsung SincMaster 71 - 1 шт.

Принтер HP Laser Jet 1320 – 1 шт.

BACK-UPS APC BK500j – 1 шт.

Комп'ютер Technic Puo Pu 2667 – 1 шт.

FAX-USP Модем – 1 шт.

Бінокль БПЦ «Байгьш».

Навігаційний пристрій GPS eTrex Vista C– 1 шт.

Digital Camera 4 mp. OLYMPUS-765– 1 шт.

19" Монітор Samsung SM 943N LCD.

Системний блок MB ASUS P5KPL/CPu C2D 2,2/ 2Gb/ 500Gb/ CD/DVD-RW/FDD – 1 шт.

HP Photosmart C4283 – 1 шт.

Колонки Genius SW-HF 5.1 5005 – 1 шт.

Висотомір Hoglof – 1 шт.

Друкарка EPSON 120 – 1 шт.

ББЖ Powercom BNT – 1 шт.

Комп'ютер Technic – 1 шт.

Цифровий фотоапарат Nikon 5300 – 1 шт.

Мостова камера NICON COOLPIX P 1000 p frctcefhfvb – 1 шт.

ББЖ Proxima – 2 шт.

7. Міжнародне співробітництво установи ПЗФ.

7.1. Відомості про працівників установи ПЗФ, що уповноважені на міжнародне співробітництво (підрозділ установи ПЗФ, найменування закінченого вищого навчального закладу, рік його закінчення, спеціальність, стаж роботи у науковій сфері та в установі ПЗФ, знання іноземних мов).

Маруняк С.С. – в.о. директора, начальник відділу рекреації та екологічної роботи, Український державний лісотехнічний університет, 2004 р., спеціаліст з лісового господарства, стаж роботи в установі – 19 років, знання іноземних мов: російська, польська – вільно, англійська – із словником.

1.2. Участь установи ПЗФ у міжнародних програмах, грантах, проектах (їх назви та учасники, стан виконання, результати).

В Яворівському НПП реалізується 3 проекти.

1. «РовеЛове Розточчя – разом попри кордони» (в рамках програми «Польща-Білорусь-Україна)

Загальна мета: промоція та збереження природної спадщини шляхом вдосконалення туристичної інфраструктури, створення туристичних продуктів, що сприятиме зміцненню партнерських відносин та покращенню іміджу та туристичної привабливості польського та українського Розточчя.

Терміни реалізації проекту: 01/11/2018 - 28/02/2022

Конкретні цілі:

-Розвиток транскордонного партнерства шляхом спільної підготовки документу про транскордонне співробітництво у сфері промоції та збереження цінної природної спадщини у Розточчі.

-Стимулювання місцевих громад шляхом проведення транскордонних подій, навчання та підготовки персоналу для охорони навколишнього середовища та надання туристичних послуг у Розточчі, організації конференцій та семінарів.

-Промоція та збереження природної спадщини шляхом здійснення інфраструктурних заходів, спрямованих на зміцнення бренду Розточчя як транскордонного регіону та промоції екологічної свідомості серед відвідувачів.

Заходи проекту

-Розширення Центрального велосипедного маршруту Розточчя (ЦВМР) шляхом розвитку туристичної інфраструктури.

-Будівництво та облаштування еколого-просвітницьких центрів, один з яких у відпочинковому осередку «Верещиця» Яворівського національного природного парку.

-Навчання персоналу в галузі охорони навколишнього середовища та надання туристичних послуг у Розточчі.

-Створення лінійних туристичних продуктів (велотурів, семінарів, навчальних зустрічей).

-Створення інформаційних та туристичних публікацій про природні та культурні цінності Розточчя.

-Промоційна кампанія.

-Затвердження Плану транскордонної співпраці задля промоції та збереження природної спадщини.

Партнери: Республіка Польща: Гміна Замость, Люблінське Воєводство, Розточанський парк народовий; Україна: Яворівський національний природний парк, Департаментом екології Львівської ОДА, Асоціації органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати – Україна».

Фінансування 298877 EUR (фінансування для Яворівський НПП)

2. «Підтримка природно-заповідних територій в Україні», який впроваджується в рамках Німецької Фінансової Кооперації (FC) і фінансується за рахунок Кредитної Установи для Відбудови (KfW)

Терміни реалізації проекту: травень 2016 - квітень 2022.

Мета проєкту: покращення управління та ефективності обраних природоохоронних територій в Україні, а також збільшення чи підтримування на високому рівні сприйняття таких територій місцевими громадами.

Заходи проєкту:

Закупівля (комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення та аксесуарів, а також фототехніки; автомобілів та мотоциклів; уніформи для інспекторів з охорони);

Екологічно спрямована і енергоефективна архітектура та інфраструктура (ремонт будівель, енергоефективна модернізація корпусу будівлі (додаткове утеплення, заміна вікон тощо), нове центральне опалення та інші системи (наприклад, електричні); зміна внутрішнього планування (демонтаж/будівництво нових стін, встановлення дверей, технічних об'єктів, обігрівачів); розширення будівель та/або будівництво повністю нових будівель).

Підвищення спроможностей та навчання працівників природоохоронних установ.

Партнери

1. Яворівський національний природний парк;
  2. Карпатський національний природний парк;
  3. Карпатський біосферний заповідник;
  4. Національний природний парк «Синевир»;
  5. Вишнівецький національний природний парк;
  6. Верховинський національний природний парк;
  7. Ужанський національний природний парк;
  8. Природний заповідник «Горгани»
- 14 млн. EUR (загальна вартість для усіх партнерів).

3. Проєкт “Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості” (UniClaD) (Програма Європейського Союзу ЕРАЗМУС+КА2)

Терміни реалізації проєкту: 15/01/2020 - 14/01/2023

Загальна мета: розвиток потенціалу університетів як складової частини агропромислових кластерів. Створення інноваційних центрів як передумови для розвитку та успішного функціонування агропромислових кластерів.

Основні завдання:

- розвиток ланцюжка: магістр – аспірант/кандидат наук – дослідник, як первинна ланка та дослідник-розробник проєкту- виконавець, як заключна ланка;
- сенсифікація бізнесу, місцевих органів влади, науки та освіти до співпраці в рамках кластерів, заснованих на принципах взаємовигоди;
- підвищення потенціалу бізнесу, науки та освіти для розвитку та роботи в рамках кластеру (за допомогою спеціальних тренінгів та спеціальних модулів, включених до магістерських та аспірантських навчальних програм);
- запровадження в університетах спеціальних структурних заходів як основи для діяльності, що проводиться в рамках кластерів;
- підвищення практичної цінності досліджень, дисертацій та магістерських робіт студентів, а також працевлаштування студентів;
- створення умов для кращої інтеграції інновацій в агропромислове виробництво на принципах сталості.

Діяльність:

- розробити спеціальні модулі для магістрів та аспірантів, такі як: статистика, розробка проєктів, економетрика, модулі, спрямовані на сучасні виклики: зміни клімату, зобов'язання КС 21, продовольча безпека, подолання бідності;
- вивчити досвід ЄС у сфері університетської діяльності в рамках кластерів та поширити цю інформацію серед зацікавлених сторін;
- організувати спеціальні тренінги, навчальні поїздки для представників бізнесу, науки та освіти, щоб показати переваги та створити потенціал для співпраці в рамках кластеру;
- розробити законодавчу базу, яка визначає правила та умови функціонування університетів у кластерах, відповідно до національного законодавства;

- створити передумови для створення чотирьох кластерів (управління водними ресурсами та аквакультури, нові технології (ІТ) у сільському господарстві, агротуристичний кластер та виробництво та переробка молока з акцентом на традиційну місцеву продукцію, біотехнології в птахівництві);

- розробка магістерських та дисертаційних робіт відповідно до пілотних проектів.

Яворівський національний природний парк в проекті є партнером Львівського національного аграрного університету, який працюватиме над створенням експертного центру, розроблятиме програми для розвитку сільських територій і є передумовою для створення кластеру.

Всього в проекті 23 партнери.

Загальна вартість проекту 985255,00 EUR, вартість Яворівському НПП - 18150 Євро.

7.3. Участь установи ПЗФ у підготовці/виконанні міжнародних угод (договорів, конвенцій тощо).

Угода між Яворівським національним природним парком та Розточанським парком народовим (Республіка Польща), існує з 1999 р., поновлена 09.08.2021 р.

Угода між Освітньо-музейним центром Розточанського парку народового (Республіка Польща) та Еколого-просвітницьким центром Яворівського національного природного парку від 27.01. 2009 р.

Угода між Урядом об'єднання ландшафтних парків у Перемишлі (Республіка Польща) та Яворівським національним природним парком від 01.03.2010 р.

Угода між Яворівським національним природним парком та гміною Ляшкі (Республіка Польща) від 16.05.2016 р.

Угода між Яворівським національним природним парком та гміною Замость (Республіка Польща) від 22.10.2016 р.

Угода між Яворівським національним природним парком та гміною Звезжинець (Республіка Польща) від 16.02.2017 р.

Порозуміння про співпрацю між університетом Марії Кюрі-Складовської в Любліні, Львівським національним університетом імені Івана Франка (географічний факультет), Розточанським парком народовим та Яворівським національним природним парком від 21.03. 2016 р.

Партнерська угода між Гміною Замость, Урядом Маршалковським в Любліні, Департаментом екології та природних ресурсів Львівської ОДА, Асоціацією органів місцевого самоврядування Єврорегіон «Карпати Україна», Розточанським парком народовим та Яворівським національним природним парком від 24 листопада 2016 р.

Партнерська угода між Асоціацією гмін Любачівського повіту Урядом Маршалковським в Жешові, Яворівським національним природним парком, радами м. Яворова, смт. Івано-Франкове та смт. Немирів від 23 грудня 2016 р.

Угода про партнерство для реалізації проекту «RoweLowe Розточчя – разом незважаючи на кордони» в рамках Програми «Польща-Білорусь-Україна 2014-2020 рр. відповідно до рішення Спільного Моніторингово Комітету від 19.10.2017 р. і Грантового Договору № PLBU.01.01.00-06-0211/17-00 між Гміною Замость (22.06.2018 р.), Люблінським воєводством (03.07.2018 р.), Департаментом екології та природних ресурсів Львівської ОДА (25.06.2018 р.), Асоціацією органів місцевого самоврядування Єврорегіон «Карпати Україна» (22.06.2018 р.), Розточанським парком народовим (05.07.2018 р.) та Яворівським національним природним парком (22.06.2018 р.).

Угода про спільну рекреаційну діяльність між Яворівським національним природним парком та туристичним бюро «Qvand» м. Томашів Любелський (Республіка Польща) від 21.05.2018 р.

7.4. Закордонні відрядження працівників установи ПЗФ (мета, країна відрядження, результат, пропозиції):

Немає

7.5. Іноземні відвідувачі на території установи ПЗФ (країна, установа/організація, мета, результат).

В 2022 р. Яворівський національний природний парк відвідували іноземні туристи:

- 19.01.2022 р. – учасники заходу «Йорданське святкування» - 6 осіб.
07.03.2022 р. - робоча зустріч в рамках проекту «РовеЛове Розточчя – разом попри кордони» - 4 представники Республіки Польща.
___ .04 2022 р. - робоча зустріч в рамках проекту «РовеЛове Розточчя – разом попри кордони» - 3 представники Республіки Польща.
26.11.2022 р. – робоча зустріч в рамках проекту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» - 2 представники Німеччини.
05.12.2022 р. – передача автомобілів природоохоронним установам Міндовкілля – 1 представник Литви.

8. Інформація про надані платні послуги, пов'язані з науково-дослідницькою діяльністю з охорони, відтворення та раціонального використання природних ресурсів, проведенням експертиз та лабораторних аналізів (назва послуг, отримані кошти за окремі послуги).

Платні послуги не надавались.

9. Пропозиції щодо вдосконалення наукової та науково-технічної діяльності установи ПЗФ, поліпшення охорони, збереження та відтворення рідкісних і зникаючих видів грибів, рослин та тварин, рослинних угруповань та природних середовищ (оселищ), відновлення порушених екосистем, боротьби із шкідливими чужорідними видами рослин та тварин, використання методик та методів наукових досліджень.

З метою повторної інвентаризації рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, мохів, грибів, лишайників, безхребетних та природних середовищ необхідно виділяти фінансування на залучення спеціалістів для дослідження цих напрямків. Також бажано збільшити фінансування на заходи, спрямовані на підтримання історично сформованої фітоценотичної структури лучно-болотних угруповань.

Начальник науково-дослідного відділу
Яворівського НПП
12. 01. 2023 р.

І. Любинець